

KRWAWA SOBOTA U PROGU WOLNOŚCI

w budynku byłego obozu jenieckiego i miały zostać rozstrzelane 21 stycznia, zapobiegło natarciu wojsk radzieckich, które wczesnym rankiem wkroczyły do miasta, uwalniając, z pomocą miejscowej ludności, aresztowanych.

Dla upamiętnienia 69. rocznicy tych wypadków, w samo południe 21 stycznia zebrał się przed ratuszem ostrzeszowianie. Hejnał miasta dał znak, że czas rozpocząć uroczystość. Odegrano hymn państwowy, zasalutowały zgromadzone na Rynku poczty sztandarowe. Obecna była także młodzież szkolna, nie zabrakło też przedstawicieli władz miasta i powiatu.

Nauczycielka historii, p. Renata Skórka nakreśliła dzieje Ostrzeszowa na tle lat okupacji. Od pierwszych dni wojny rozszalał się w mieście terror. Wiele osób zostało zastrzelonych, inne więziono

W ostatnich godzinach pobytu w Ostrzeszowie Niemcy dokonali bestialskich mordów na przypadkowych obywatelach miasta. Do napotkanych Polaków strzelały patrole żandarmów. Tego dnia od niemieckich kul zginęli: Alojzy Adamski, Ignacy Biernat, Szczepan Biernat, Jan Kubasik, Ignacy Kubasik, Józef Morawa, Franciszek Poszwa, Marian Rutkowski, Zbigniew Biernacki, Walerian Stępniewicz, Marian Strenk oraz młody chłopak o nazwisku Gruszka. Omyłkowo zginął też jeden z niemieckich osadników. Zaś pod ratuszem niemieccy żandarmi z grona przetrzymywanych tam mężczyzn wzięli kilkunastoletniego ucznia krawieckiego, Walentego Placka i dokonali na nim egzekucji. Wydarzenia te zapisały się w dziejach Ostrzeszowa jako Krwawa Sobota. Masakrze kolejnych osób, które zostały osadzone

lub zesłano do obozów koncentracyjnych. Największą zbrodnią poczynioną w pierwszych dniach wojny na Ziemi Ostrzeszowskiej był mord dokonany na

mieszkańcach wsi Torzeniec. W grudniu 1939 roku kolejni aresztowani ostrzeszowianie rozstrzelani zostali w lesie koło Winiar pod Kaliszem. Śmierć ponie-

śli wówczas: Stanisław Adamski, Leon Bednarek, Antoni Borowicz, Leon Borowski, Piotr Cieplik, Stanisław Kubacki. Tradycje niepodległościowe Ostrzeszowa znalazły swój wyraz w działalności konspiracyjnej i walkach partyzanckich. Przyjmuje się, że spośród działaczy konspiracyjnych Ostrzeszowa w latach 1940-1944 śmierć poniosło około 80 osób. Ale koniec wojny był już blisko. Od czerwca 1944r. Niemcy wywozili mieszkańców miasta do budowy umocnień obronnych. 20 stycznia 1945r. hitlerowcy urządzili miastu krwawą poezganie, mordując 14 mieszkańców...

wonych kwiatów. Wiązanki złożyły także delegacje młodzieży i organizacji społecznych. Młodzież ponadto zaniosta znicze i kwiaty do miejsc pamięci związanych z tą rocznicą.

Burmistrz M. Witek w krótkim wystąpieniu nawiązał do 1970 dni okupacji Ostrzeszowa. Wyraził także wdzięczność komatantom, którzy jak zwykle usświetlili uroczystości swą obecnością, oraz innym uczestnikom spotkania.

- Pokój to nie tylko poprawne stosunki międzynarodowe - mówił burmistrz - to przede wszystkim stan umysłu i serca człowieka.

Za nami kolejne rocznice wspomnienie tamtych wojennych dni, naznaczonych krwią niewinnych mieszkańców miasta. Często, tak jak w tym przypadku, są to wspomnienia smutne, a nawet tragiczne. Pomimo to pamiętajmy o tych dniach, o ludziach, którzy zginęli, o ostrzeszowskiej Krwawej Sobocie, która stała się jutrzencją wyzwolenia spod niemieckiej okupacji.

K. Juszcak

Premiera filmu o Stanisławie Czerniku „BY PAMIĘĆ O NIM NIE ZATARŁA SIĘ NA KARTACH NASZEJ HISTORII”

Ziemia Ostrzeszowska jest miejscem szczególnym - świadczą o tym nie tylko znajdujące się tutaj zabytki, ale również ilość znanych osób, które urodziły się, wychowały bądź przybyły do naszego miasta, by znaleźć tutaj swoje miejsce na ziemi. Któż z nas nie kojarzy takich nazwisk jak Antoni Serbeński, Stanisław Czernik? Nazwisk ludzi, którzy poprzez swoją twórczość pozostawili po sobie wiele dobrego. To właśnie na ich cześć nadano imiona kilku placówkom, działających w mieście (np. Bibliotece Publicznej w Ostrzeszowie imię Stanisława Czernika, OCK - Antoniego Serbeńskiego). Co roku odbywają się tutaj również konkursy poetyckie i malarskie poświęcone twórczości tych artystów.

W 2007 roku powstał film o Antonim Serbeńskim. Po kilku latach jego reżyser Andrzej Moś, powiązany rodzinnie z Ostrzeszowem, postanowił, że nakręci podobny, tym razem o Stanisławie Czerniku. Zrobił to wspólnie z Wiesławem Przybyłą, autorem scenariusza i autorem monografii „Stanisław Czernik. Człowiek i pisarz”. (Wiesław Przybyła - doktor nauk humanistycznych, obecnie mieszkający w Łodzi, był kiedyś nauczycielem języka polskiego w I LO w Ostrzeszowie, do dziś uczniowie bardzo miło go wspominają).

Premierowy pokaz filmu „Stanisław Czernik” odbył się w kinoteatrze Piast w niedzielę, 19 stycznia. Jak mówią jego twórcy, czasami przychodziły chwile zwątpienia, czy w ogóle się ukáže - praca nad nim wymagała wiele czasu i poświęcenia, trzeba było pozyskać sponsorów. Ale na szczęście, udało się.

45-minutowy dokument ukazuje cały okres życia pisarza, miejsca i ludzi, z którymi był szczególnie związany, oraz czas, jaki spędził w naszym mieście. Jest oparty na archiwalnych fotografiach, nagraniach radiowych (w których słyhać autentyczny głos Czernika), zawiera fragmenty wierszy i listy wysyłane przez poetę z emigracji. W filmie wykorzystano również rozmowy z osobami bliskimi Czernikowi - córką Marią Józefczyk i synową Barbarą. O twórcy autentycznie mówi też Marian Pilot oraz dawni uczniowie (Stanisław Stawski, Jan Cieplik i Tadeusz Pacanowski) z ostrzeszowskiego gimnazjum, w którym uczył pisarz.

- Taki film Czernikowi się po prostu należał - przyznaje A. Moś. - Cieszymy się, że mogliśmy go pokazać ostrzeszowianom. - Stanisław Czernik miał w swoim życiu trzy krainy, w których zostawił niebagatelną ślad, a mianowicie Ziemia Sandomierska, Opatów, Ostrzeszów i Ziemia Ostrzeszowska oraz Łódź. Nie chcemy, by został zapomniany - dodaje.

Czernik urodził się 16 stycznia 1899 roku w Zochcinie, z czasem jego rodzina przeniosła się do Opatowa, po studiach praco-

wał jako nauczyciel w Ostrzeszowie. W latach 1931-32 był dyrektorem Miejskiego Koedukacyjnego Gimnazjum Humanistycznego w Ostrzeszowie. W latach 1935-39 wydawał u nas Okolicę Poetów. To właśnie w naszym mieście poznał swoją przyszłą żonę Bronisławę Sulikowską, z którą miał dwojkę dzieci - Marię i Mieczysława.

Film bardzo podobał się mieszkańcom Ostrzeszowa.

- Widać, że twórcy włożyli w to dużo pracy i zaangażowania. Być może dzięki temu młodzież będzie wiedziała i pamiętała, kim był Stanisław Czernik, film można pokazywać na lekcjach języka polskiego bądź podczas jakichś imprez kulturalnych, nie jest długi, a można się z niego dowiedzieć wielu ciekawych rzeczy o pisarzu - mówili.

Niebawem odebędą się premiery w Opatowie i Łodzi.

Głównym producentem filmu było Stowarzyszenie Regionalny Ośrodek Dokumentacji Wieża 1916. Przedsięwzięcie otrzymało dofinansowanie Samorządu Województwa Wielkopolskiego, a także wsparcie ze strony Gminy Ostrzeszów, Gminy Opatów i Powiatu Ostrzeszowskiego.

A. Ławicka

Restauracja 'CEGIEŁKI' zaprasza!

W KAŻDĄ NIEDZIELĘ W GODZINACH 12-19 ZAPRASZAMY NA PYSZNE OBIADY DO NOWEGO, WYJĄTKOWEGO WNĘTRZA

PONADTO:

organizujemy przyjęcia okolicznościowe: imieniny, chrzciny, komunie, osiemnastki...

sala mieści do 60 osób

Jak do nas trafić?

Restauracja mieści się w odnowionym Ośrodku 'Cegielki' -kierunek Bierzów-

dokładny adres: Szklarka Mysłiewska 101

odwiedź nas na facebooku:

www.facebook.com/CegielkiWLesie